درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

اداره کل آموزش و پرورش استان خوزستان اداره آموزش و پرورش منطقه دزفول دبیرستان غیردولتی حجاب					
نام :	درس: فارسی ۳	پایه: دوازدهم	رشته:انسانی	مهر آموزشگاه	
نام خانوادگی:	نام دبیر: مهناز قربانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۰/۱۷	مدت آزمون: ۶۰ دقیقه		
ردیف	قلمرو زبانی (۷ نمره)				بارم
معنی واژه (۱ نمره)					
۱	معنی واژگان مشخص‌شده را بنویسید. الف) از نفیــرم مرد و زن نالیده‌اند ب) چه نیکو گفت با جمشید دستور				۰/۵
۲	معادل معنایی واژه‌ی «شیدایی» در کدام گزینه آمده‌است؟ الف) نوشتم این غزل نغز با سواد دو دیده ب) که به دیوانگی از عشق تو فرهاد زمانم				۰/۲۵
۳	واژه‌ی «اورند» برابر معنایی واژه‌ی مشخص‌شده در مصراع زیر است. «سریر ملک عطا کرد کردگار دادار، تو را» صحیح ☐ غلط ☐				۰/۲۵
املای واژه (۲ نمره)					
۴	در گزینه‌های زیر، شکل درست کلمات را از داخل پرانتز انتخاب کنید. الف) دشمن با استقرار (صلاح-سلاح)های زیادی، قله را در دست داشت. ب) پیرمرد از داخل (کازیه-کاذیه) یک پاکت کهنه برداشت.				۰/۵
۵	در کدام گزینه غلط املایی دیده می‌شود؟ شکل صحیح آن را بنویسید. الف) چند شعاع کم‌نور خورشید از پس ابرها این نکته را بازگو می‌کند که روزی آفتابی نیست. ب) آخرین چراغ امپراتوری روم را موسولینی روشن کرد که چند سباحی تا حبشه و آفریقا نیز پیش‌راند.				۰/۵
۶	از میان چهار گزینه‌ی زیر، دو گزینه غلط املایی دارد. آن‌ها را مشخص نمایید. الف) مستغرق- انبساط – اصحاب ب) اژدها – شرذه – شیر ج) زخم – مرهم – زماد د) قصد – بط - حاصل				۰/۵
۷	در گروه کلمات زیر، دو مورد نادرستی املایی وجود دارد. آن‌ها را بیابید و شکل صحیحشان را بنویسید. " شیر ارغند – محتسب و مست – خان نعمت – چریغ آفتاب – نخل باصق – نظاره‌ی آسمان – گشت و گذار"				۰/۵
دستور زبان (۴ نمره)					
۸	فعل‌های مشخص‌شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. الف) گفت: «نزدیک است والی را سرای؛ آنجا شویم» ب) ریشه‌های ما به آب/ شاخه‌های ما به آفتاب می‌رسد/ ما دوباره سبز می‌شویم				۰/۵
۹	در کدام گزینه نوع حذف فعل (لفظی-معنایی) متفاوت است؟ الف) از سیم به سر یکی کله‌خود ز آهن به میان، یکی کمربند ب) عاکفان کعبه‌ی جلالش به تقصیر عبادت معترف که «ما عبدناک حق عبادتک». ج) در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب.				۰/۲۵
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی بعد					
۱۰	با توجه به بیت «صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند» به پرسش‌های زیر پاسخ دهید: الف) مشخص کنید بیت بالا چند جمله است؟				۱

www.kanoon.ir

	ب) عبارت «تیغ جفا»، ترکیب وصفی است یا اضافی؟ ج) نوع حرف «و» مشخص‌شده، عطف است یا ربـط؟ د) نقش دستوری ضمیر «اش» مضافٌ الیه است یا مفعول؟	
۱۱	در بیت «سرّ من از ناله‌ی من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست»: الف) نوع حرف «را» در مصراع دوم، «فکّ اضافه» است یا «حرف اضافه»؟ ب) عبارت «آن نور» نقش دستوری «نهاد» دارد یا «متمم»؟ ج) فعل «نیست» در مصراع اول، «اسنادی-غیر اسنادی» و در مصراع دوم «اسنادی-غیر اسنادی» می‌باشد.	۱
۱۲	با توجه به عبارت زیر، یک نمونه برای الگوی «نهاد+مفعول+مسند+فعل» استخراج کنید. «ای عزیز! پروانه قوت از عشق آتش خورد؛ بی آتش قرار ندارد و همه جهان آتش بیند.»	۰/۲۵
۱۳	نقش تَبَعی «بدل» را در نوشته‌ی زیر مشخص کنید. "تابستان وصال، نوازشگر می‌آمد و ما را از غربت شهر به میهن آزاد و دامن‌گسترمان، کویر، می‌برد."	۰/۲۵
۱۴	کدام نوع وابسته‌ی وابسته در عبارت «بر بالای آن با خطّ بسیار روشن نوشته شده‌بود.» دیده می‌شود؟ الف) صفت صفت ب) صفت مضافٌ الیه ج) قید صفت د) ممیّز	۰/۲۵
۱۵	در بیت زیر، نوع وابسته‌ی وابسته را مشخص نموده و نمودار پیکانی آن را رسم کنید. «هرکسی کاو دور ماند از اصل خویش بازجوید روزگار وصل خویش»	۰/۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
	تاریخ ادبیات (۱ نمره)	
۱۶	کتاب «از پاریز تا پاریس» اثر ..... است. الف) احمد عربلو ب) محمدابراهیم باستانی ج) هوشنگ ابتهاج د) علی شریعتی	۰/۲۵
۱۷	درستی یا نادرستی گزینه‌های زیر را تعیین نمایید. الف) کتاب «تذکره الأولیاء» از عطّار نیشابوری است. ب) وحشی بافقی «قصه‌ی شیرین فرهاد» را به نگارش درآورده‌است. ج) محمدتقی بهار با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماعی عصر خود، قصیده‌ی «دماوندیّه» را در سال ۱۳۰۱ هـ.ش سرود.	۰/۷۵
	حفظ شعر (۱ نمره)	
۱۸	مصراع اول بیت زیر در کدام گزینه آمده‌است؟ «..... / لبخند گاه‌گاهت صبح ستاره‌باران» الف) آیینه‌ی نگاهت پیوند صبح و ساحل ب) ای مهربان‌تر از برگ در بوسه‌های باران	۰/۲۵
۱۹	مصراع دوم بیت زیر را مرتب کنید. «گر در سرت هوای وصال است حافظا هنر/که/ باید/ شوی/ اهل/ درگه/ خاک»	۰/۲۵
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی بعد	
۲۰	با توجه به مصراع‌های داده‌شده، بیت‌های «الف» و «ب» را کامل کنید. الف) ..... / در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی ب) باز آ که در هوایت، خاموشی جنونم / ..... ۱. گر نور عشــق حق بر دل و جانت اوفتد ۲. بنیاد هســتی تو چو زیر و زبر شود ۳. فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران ۴. تا در زمانه باقی است آواز باد و باران	۰/۵
	آرایه‌های ادبی (۳ نمره)	
۲۱	بیت زیر را از نظر کاربرد آرایه‌ی «جناس همسان / تام» بررسی کنید. «نی حریف هرکه از یاری برید پرده‌هایش پرده‌های ما درید»	۰/۵

www.kanoon.ir

۲۲	در هر گزینه، واژه‌ی مشخص‌شده استعاره از چیست؟ الف) گـــر آتـــش دل نهفـــته داری ســـوزد جانـــت، بـه جانـت سوگنـــد ب) نالهٔ مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است	۰/۵
۲۳	آرایه‌ی مناسب را برای هر گزینه از داخل پرانتز انتخاب کنید. الف) تـــا درد و ورم فـرونـشیـــند کـــافور بر آن ضمـــاد کردنـــد (اسلوب معادله-حسن تعلیل) ب) دلگرمی و دم‌سردی ما بود که گاهی مردادمـه و گاهی دی‌اش نام نهادنـد (لف و نشر-تشبیه) ج) در دفـــتر زمانه فُتَد نامـــش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب‌قلم نداشت (تضاد-کنایه) د) تو قلـــب فـــسُرده‌ی زمیـــنی از درد، ورم نـمـــوده یک چنـــد (ایهام-سجع)	۱
۲۴	با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. * ای مـرغ سحر عشـــق ز پروانه بیـــاموز کان سـوخـــته را جان شـد و آواز نیامد * با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت الف) واژگان مشخص‌شده در بیت اول نماد چه مفاهیمی هستند؟ ب) دربارهٔ تلمیح به‌کاررفته در بیت دوم توضیح دهید.	۰/۵ ۰/۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
	معنی شعر و نثر (۴ نمره)	
۲۵	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید. الف) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع، کلاه شکوفه بر سر نهاده	۰/۵
	ب) گفت: «در سر عقل باید؛ بی‌کلاهی عار نیست»	۰/۲۵
	پ) برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند	۰/۵
	ت) همچو نی، زهری و تریاقی که دید؟	۰/۲۵
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی بعد	
	ث) هرکه جز ماهی، ز آبش سیر شد هرکه بی روزی است، روزش دیر شد	۰/۵
	ج) حیات از عشق می‌شناس و ممات بی عشق می‌یاب.	۰/۵
	چ) آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطرِ شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی‌درد، پژمرد.	۰/۷۵
	ح) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است	۰/۵
	خ) عاشقی، بی‌خودی و بی‌رایی باشد.	۰/۲۵
	درک مطلب (۴ نمره)	
۲۶	هریک از مصراع‌های زیر به کدام پدیده‌ی اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟	

www-kanoon.ir

	الف) گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان» ب) گفت: «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست»	۰/۵
۲۷	با توجه به بیت «انصاف و عدل داشت موافق بسی / چون فرخی موافق ثابت‌قدم نداشت» فرخی یزدی، خود را با کدام ویژگی معرفی می‌کند؟	۰/۵
۲۸	در بیت «ای مادر سر سپید بشنو / این پند سیاه‌بخت فرزند»، مقصود از قسمت‌های مشخص‌شده چیست؟	۰/۵
۲۹	مقصود مولانا را از واژه‌های «نی» و «نیستان» در شعر «نی‌نامه» بیان کنید.	۰/۵
۳۰	مقصود از جمله‌ی «امپراتوری‌های بزرگ هم مثل آدم‌های ثروتمند معمولاً از سوءهاضمه می‌میرند.» چیست؟	۰/۵
۳۱	شرط دستیابی به عالم عشق از دیدگاه سهروردی چیست؟	۰/۵
۳۲	نویسنده‌ی درس «کویر» با مقایسه‌ی زندگی روستایی و شهری به چه تفاوت‌هایی اشاره می‌کند؟	۰/۷۵
۳۳	کدام بیت به سخن مشهور « کُلُّ شَیئٍ یَرجِعُ إلی أصلِهِ» اشاره دارد؟ الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق ب) هرکسی کاو دور ماند از اصل خویش / بازجوید روزگار وصل خویش	۰/۲۵
پایان سؤالات		
در پناه حق، سربلند و شاد باشید. طراح: حمدیه اسمعیل‌زاده، گروه زبان و ادبیات فارسی متوسطهٔ دوم منطقهٔ زیویه. ترم اول، دی‌ماه ۱۴۰۳		جمع بارم: ۲۰

کلید آزمون هماهنگ فارسی ۳ ترم اول منطقهٔ زیویه	
۱	الف) فریاد ۰/۲۵ ب) وزیر ۰/۲۵
۲	ب) دیوانگی ۰/۲۵
۳	صحیح ۰/۲۵
۴	الف) سلاح ۰/۲۵ ب) کازیه ۰/۲۵
۵	ب) ۰/۲۵ سباحی= صباحی ۰/۲۵
۶	ب شرذه ۰/۲۵ ج زماد ۰/۲۵
۷	خان نعمت= خوان نعمت ۰/۲۵ نخل باصق= نخل باسق ۰/۲۵
۸	الف) برویم ۰/۲۵ ب) در معنی مصدر شدن / در معنی خود فعل ۰/۲۵
۹	ج) لفظی ۰/۲۵
۱۰	الف) ۳ جمله ۰/۲۵ ب) اضافی ۰/۲۵ ج) عطف ۰/۲۵ د) مضافٌ الیه ۰/۲۵
۱۱	الف) حرف اضافه ۰/۲۵ ب) نهاد ۰/۲۵ ج) اسنادی ۰/۲۵ – غیر اسنادی ۰/۲۵
۱۲	(پروانه) همه جهان آتش بیند ۰/۲۵
۱۳	کویر ۰/۲۵
۱۴	ج ۰/۲۵

www.kanoon.ir

۱۵	مضافٌ الیه مضافٌ الیه ۰/۲۵ روزگار وصل خویش ۰/۲۵
۱۶	ب ۰/۲۵
۱۷	الف) ص ۰/۲۵ ب) غ ۰/۲۵ ج) ص ۰/۲۵
۱۸	الف ۰/۲۵
۱۹	باید که خا =ک درگه اهل هنر شوی ۰/۲۵
۲۰	الف) ۲ ۰/۲۵ ب) ۳ ۰/۲۵
۲۱	پرده اول : نت، در اصطلاح موسیقی یعنی آهنگ و نغمه‌های مرتّب ۰/۲۵ پرده دوم: حجاب ۰/۲۵
۲۲	آتش: خشم ۰/۲۵ مرغ اسیر: شاعر / عارف قزوینی ۰/۲۵
۲۳	الف) حسن تعلیل ۰/۲۵ ب) لف و نشر ۰/۲۵ ج) کنایه ۰/۲۵ د) ایهام ۰/۲۵
۲۴	الف) مرغ سحر: عاشقان دروغین و پر ادعا ۰/۲۵ پروانه: عاشق راستین/حقیقی ۰/۲۵ ب) در این بیت به زندگی پادشاه اساطیری ایران، جمشید اشاره شده‌است که مدت طولانی بر ایران حکومت نمود، ۰/۲۵ جام جهان‌بینی داشت و در آن احوال جهان را می‌دید ۰/۲۵
۲۵	الف) خداوند به مناسبت فرا رسیدن فصل بهار، ۰/۲۵ به شاخه‌های کوچک درختان، کلاهی از جنس شکوفه داده‌است ۰/۲۵ . ب) بجای کلاه در سر باید عقل داشت! وگرنه بدون کلاه ماندن عیب نیست/ اینکه آدم عقلش را به کار نگیرد عیب است ۰/۲۵ پ) آن برف را که همچون روسری سفید بر سرت گذاشته‌ای و نماد ناتوانی و انزوا است، از سر بردار؛ ۰/۲۵ قیام کن و اختیار حکومت را به دست بگیر ۰/۲۵ . ت) هیچ کس زهر و پادزهری مثل نی ندیده است که در عین درد آفرینی، درمان‌بخش نیز باشد ۰/۲۵ ث) ماهی از غوطه خوردن در آب خسته و سیر نمی‌شود و عاشق نیز از عشق و معرفت. (حیات عاشقان به عشق وابسته است)۰/۲۵ و هرکس که از عشق بی نصیب باشد روزگارش تباه و بیهوده می‌گردد ۰/۲۵ . ج) زندگی را از عشق بشناس و مرگ را نیز در دوری از عشق بدان ۰/۲۵ . چ) آن آسمان و ستارگانی ۰/۲۵ که پر از عطر و شعر و خیال و الهام بودند ۰/۲۵ در عاقلانه رفتار کردن من پژمرده شدند و از بین رفتند ۰/۲۵ ح) لباسی را که در راه وطن، غرق در خون نشود، پاره کن؛ ۰/۲۵ زیرا آن لباس، باعث بدنامی تن است و از کفن هم کم‌ارزشتر است ۰/۲۵ . خ) عاشق بودن یعنی دور بودن از خودخواهی و خورأیی انسان ۰/۲۵ .
۲۶	الف) رشوه‌خواری مأموران حکومتی ۰/۲۵ ب) نابسامانی اوضاع سیاسی-اجتماعی جامعهٔ آن زمان ۰/۲۵
۲۷	وفادار ماندن و ثابت‌قدم بودن در مسیر عدالت و انصاف ۰/۵
۲۸	مادر سر سپید: کوه دماوند ۰/۲۵ سیاه‌بخت فرزند: شاعر / محمدتقی بهار / ملک الشعراء بهار ۰/۲۵
۲۹	نی: مولانا یا انسان آگاه به عالم معنا ۰/۲۵ نیستان: عالم معنا ۰/۲۵
۳۰	حکومت‌های بزرگ هم مانند انسان‌های ثروتمند و پرخور به خاطر طمع و زیاده‌خواهی نابود می‌شوند. ۰/۲۵
۳۱	آن است که از محبت و معرفت ۰/۲۵ دو پله‌ی نردبان برای رسیدن به عشق بسازند ۰/۲۵
۳۲	اینکه دیدگاه مردم شهر به پدیده‌های هستی، مادی‌گرایانه، حسابگر و خالی از معنویت است ۰/۵ اما مردم روستا نگرشی کاملاً معنوی و عاطفی دارند ۰/۲۵ .
۳۳	ب ۰/۲۵

طراح: حمدیه اسماعیل‌زاده، گروه زبان و ادبیات فارسی متوسطهٔ دوم منطقهٔ زیویه. ترم اول، دی‌ماه ۱۴۰۳	جمع بارم: ۲۰